

KRIGSSTIGEN

för barn

KRIGSSTIGENS PUNKTER

1. Här börjar krigsstigen
2. Löpgrav
3. Tältgrop
4. Hur gjorde soldaterna när de behövde gå på toa?
5. Korsu
6. Skogsbränder
7. Stridsgrop
8. Transformatorn
9. Kärret
10. Eldledningsställning
11. Vaktställe
12. Svenska frivilliga
13. Gränsen
14. Korset
15. Korsun "Den Gyllene Freden"
16. Vaktställe
17. Elefantbössan
18. Slangbåge
19. Tunnel
20. Korsun "Kvackebo"
21. Gränspåle nr. 19
22. Hur hålla sig ren i skogen
23. Gränspåle nr. 20
24. Dödens altan
25. Minneskorsun "Den Gyllene Freden"

1. Här börjar krigsstigen

Välkommen med på en vandring i soldaternas fotspår! Under promenaden kommer du att få veta mer om soldaternas liv och vad de gjorde på området under kriget. Du kommer också att gå över den gamla gränsen till sovjetiska sidan.

Efter vinterkriget tog Sovjetunionen Hangö och alla finländare som bodde där måste flytta bort. Sovjeterna var i Hangö i ett och ett halvt år.

Följ de vita nummerskyltarna och pilarna i träden och rör dig försiktigt. Lycka till!

2. Löpgrav

Soldaterna grävde själva löpgravar för att kunna ta sig från plats till plats utan att bli upptäckta av fienden. Tänk dig att hela tiden vara tvungen att röra sig under markytan! Det var bara där man kunde röra sig tryggt.

De löpgravar och gropar som du ser här ute är till stor del grävda av svenska soldater som kom till Finland för att hjälpa oss.

3. Tältgrop

Soldaterna måste hela tiden hålla sig under, så till och med deras boplatser byggdes under marken. Ovanpå gropen i marken kunde man sätta upp ett tält.

Hur skulle det kännas att lägga sig och sova här i skogen nära fienden?

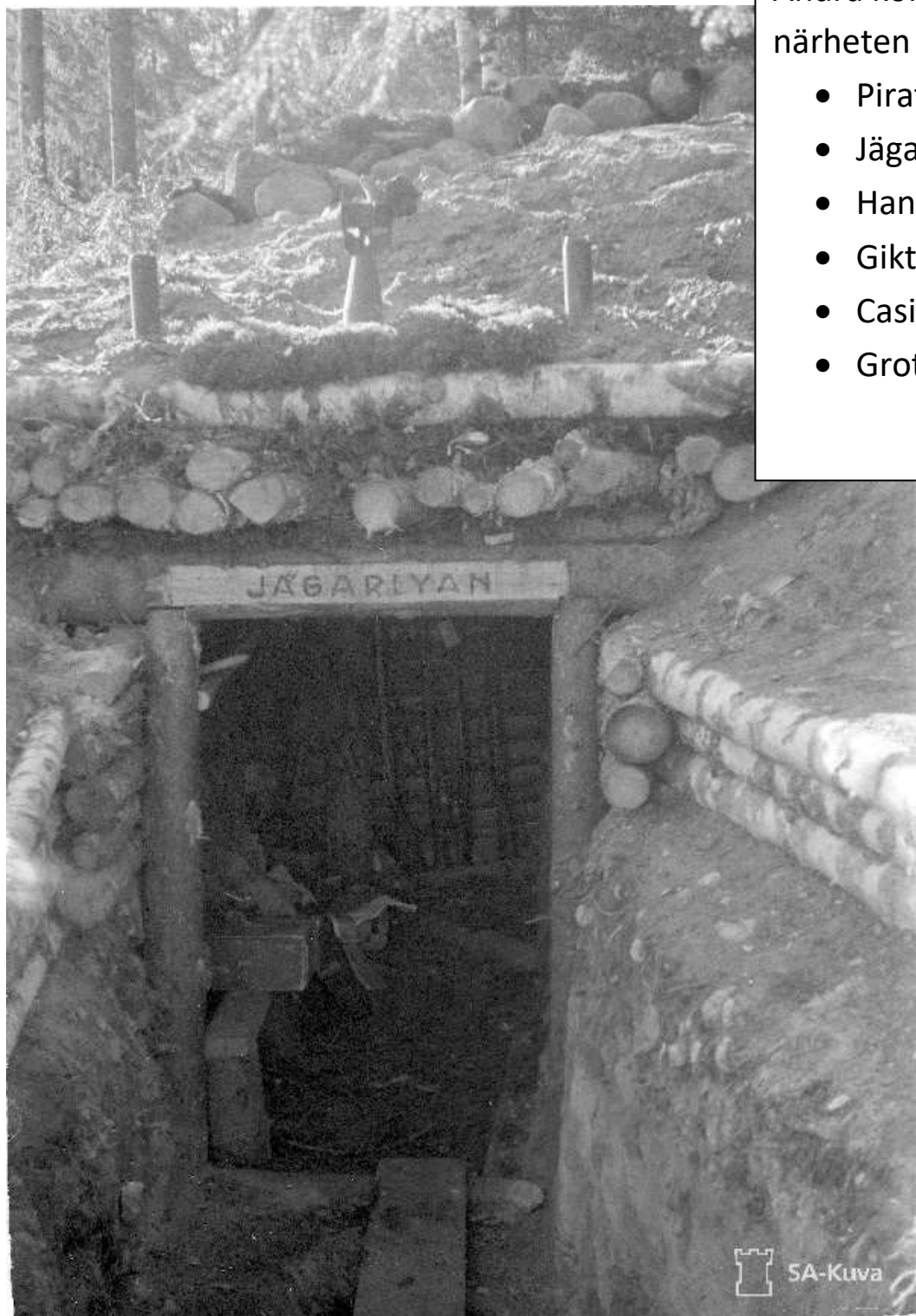
4. Hur gjorde soldaterna när de behövde gå på toa?

Soldaterna byggde upp sina egna toaletter i skogen. Den enklaste formen var en grop i marken. Ovanför den kunde man också sätta upp en stång mellan två träd som man kunde sitta på.

5. Korsu

En korsu är en underjordisk stuga där soldaterna bodde vid fronten. Soldaterna gav korsurna olika namn, den som låg här hette Professorns boställe.

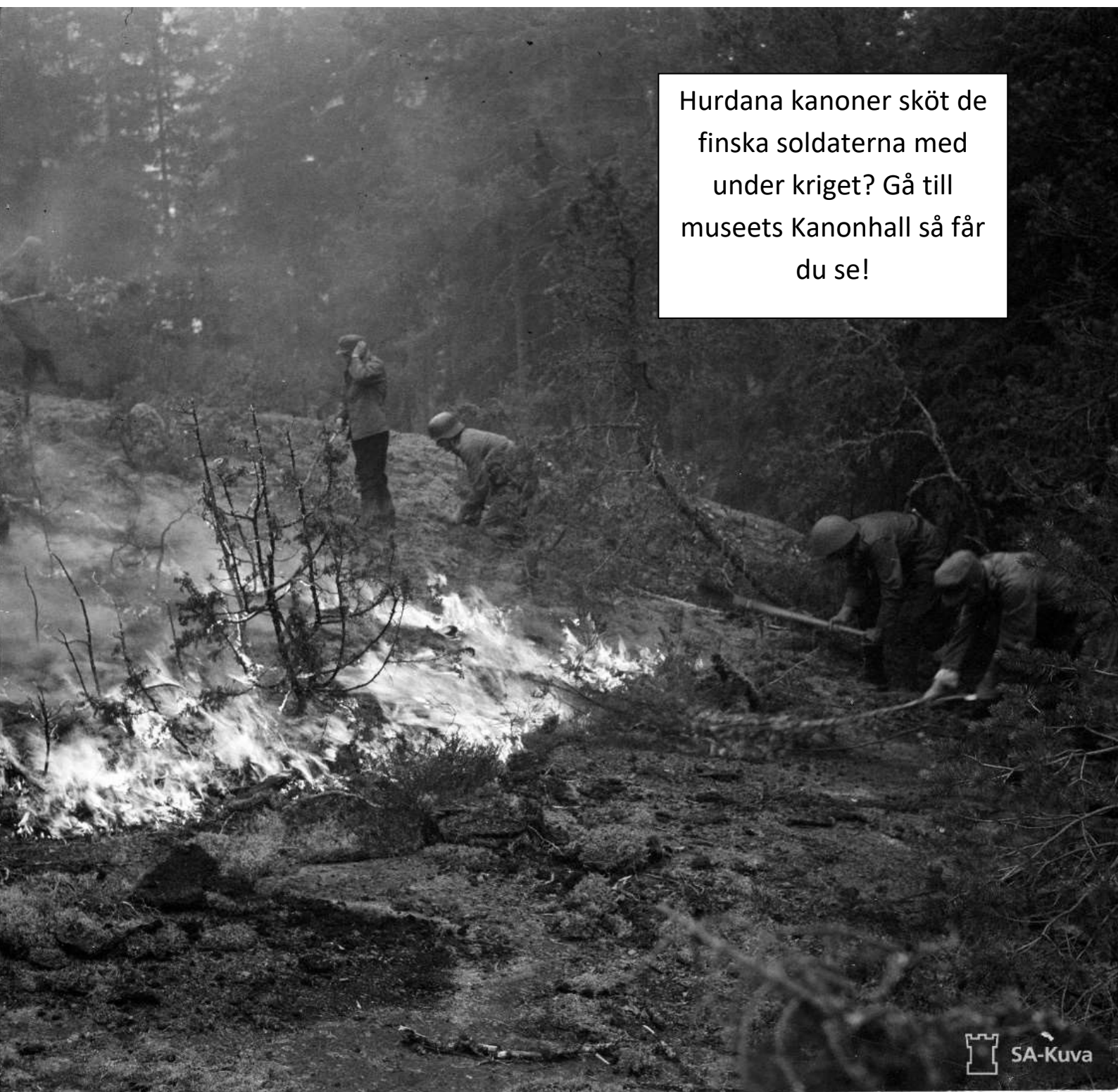

Andra korsur i närheten hette:

- Pirathålan
- Jägarlyan
- Hangö Casino
- Giktbrunnen
- Casino Royale
- Grotta Azzurra

6. Skogsbränder

Granaterna som sköts under kriget orsakade ofta skogsbränder. Även den här skogen på finska sidan brann under kriget. Soldaterna fick själva hjälpa till med att släcka bränderna.

Hurdana kanoner sköt de finska soldaterna med under kriget? Gå till museets Kanonhall så får du se!

7. Stridsgrop

En soldats enklaste stridsplats kallas för stridsgrop. För att ha plats för ett större vapen byggs gropen ut till en eldställning som skyddar både soldaterna och vapnet. Ställningen kunde byggas ut till en korsu.

I bilden syns ett Maxim-maskingevär. Hittar du ett likadant i museets utställning? En likadan hjälm som i bilden till vänster finns också på museet.

8. Transformatorn

Ser du transformatorn längre fram längs ellinjen? Där fanns det sovjetiska prickskyttar under kriget, så det gäller att hålla huvudet lågt.

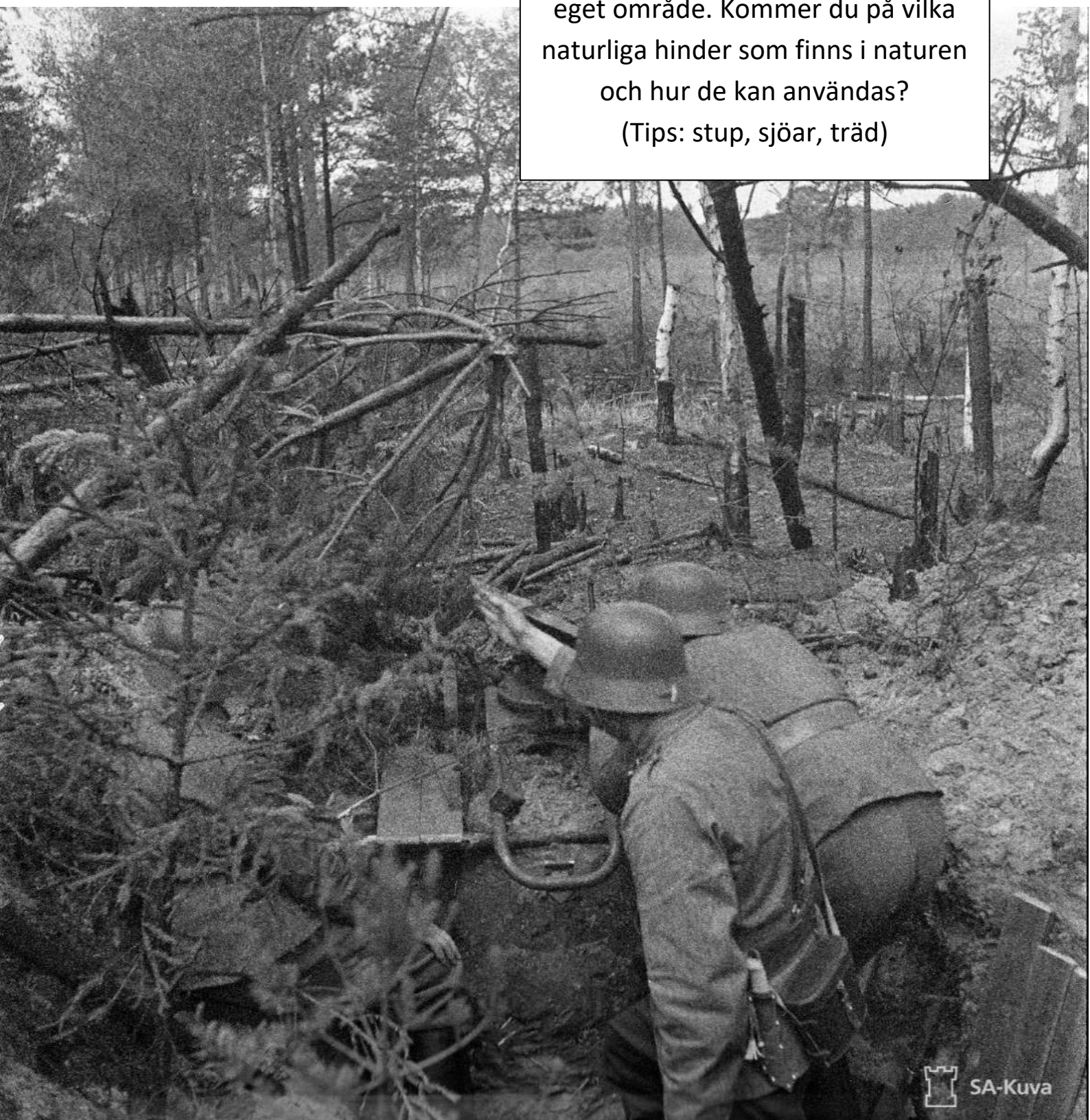

I utställningen på museet berättas mer om den sovjetiska militärbasen i Hangö. Visste du att de sovjetiska officerarna Hangö tog med sig sina fruar och barn till Hangö?

9. Kärret

Kärret framför dig ansågs vara ett naturligt hinder som var svårt att ta sig över.

Naturen användes på många olika sätt när man försökte försvara sitt eget område. Kommer du på vilka naturliga hinder som finns i naturen och hur de kan användas?
(Tips: stup, sjöar, träd)

10. Eldledningsställning

Här fanns en eldledningsställning under kriget. Från eldledningsställningen såg man med kikaren var granaterna landade. Man hade kontakt till soldaterna som fanns vid kanonerna via telefoner. Eldledaren berättade för skyttarna hur de skulle ändra riktningen för att träffa målet.

Hur fungerade telefoner förr?

Det fanns inga trådlösa telefoner, utan de var

ihopkopplade med kablar.

Soldaterna drog ofta kablar till nya platser de kom till, till och med ut till skärgården. Då gick kabeln i havsbotten.

11. Vaktställe

För att soldaterna ska vara trygga står alltid minst en soldat på vakt, också på nätterna. Soldaten som höll vakt på natten hade som uppgift är att övervaka omgivningen och alarmera vid fara. Om fienden närmade sig väcktes kamraterna genom att dra i alarmtråden eller skjuta ett skott i luften.

Under kriget var man alltid minst två. Det var tryggast eftersom den andra kunde kalla på hjälp ifall det hände något.

Det är alltid tryggare att röra sig i skogen om man är två. Det är också bra att ha telefonen med sig så man kan ringa om det händer något.

12. Svenska frivilliga

På det här området fanns svenska soldater som kom frivilligt för att försvara Finland. Många av spåren som finns kvar här i naturen är spår efter svenska soldater.

Varför kom så många frivilliga soldater just från Sverige, tror du?

13. Gränsen

Nu står du på gränsen till det gamla sovjetiska området. Gränsen bevakades mycket noggrant från båda sidorna. Det område som du nu kommer att röra dig på hörde till den sovjetiska sidan. Men på området rörde sig ändå finska trupper som hade tagit sig över gränsen.

Sätt dig på bänken en stund och vila innan du går vidare. På vilken sida om gränsen sätter du dig?

I juli 1941 gick finska soldater över gränsen. En soldat dog i striderna den natten. Men följande dag hade läget lugnat ner sig och soldaterna började bygga löpgravar och korsur på sovjetiska sidan. Tänk dig att sova i en korsu på fiendens sida!

14. Korset

Soldaten Richard Dahlén satt en morgon på sitt vaktställe. Han såg en sovjetisk soldat komma springande ut ur skogen. När soldaten var fem-sex meter från honom ropade han både "Stoj!" (Stop!) och "Ruki vverh!" (Händerna upp!) men soldaten fortsatte springa och började skjuta mot Dahlén. Dahlén tog skydd och blev inte träffad, men han sköt soldaten, som dog endast två meter från honom. Korset visar platsen där den sovjetiska soldaten dog.

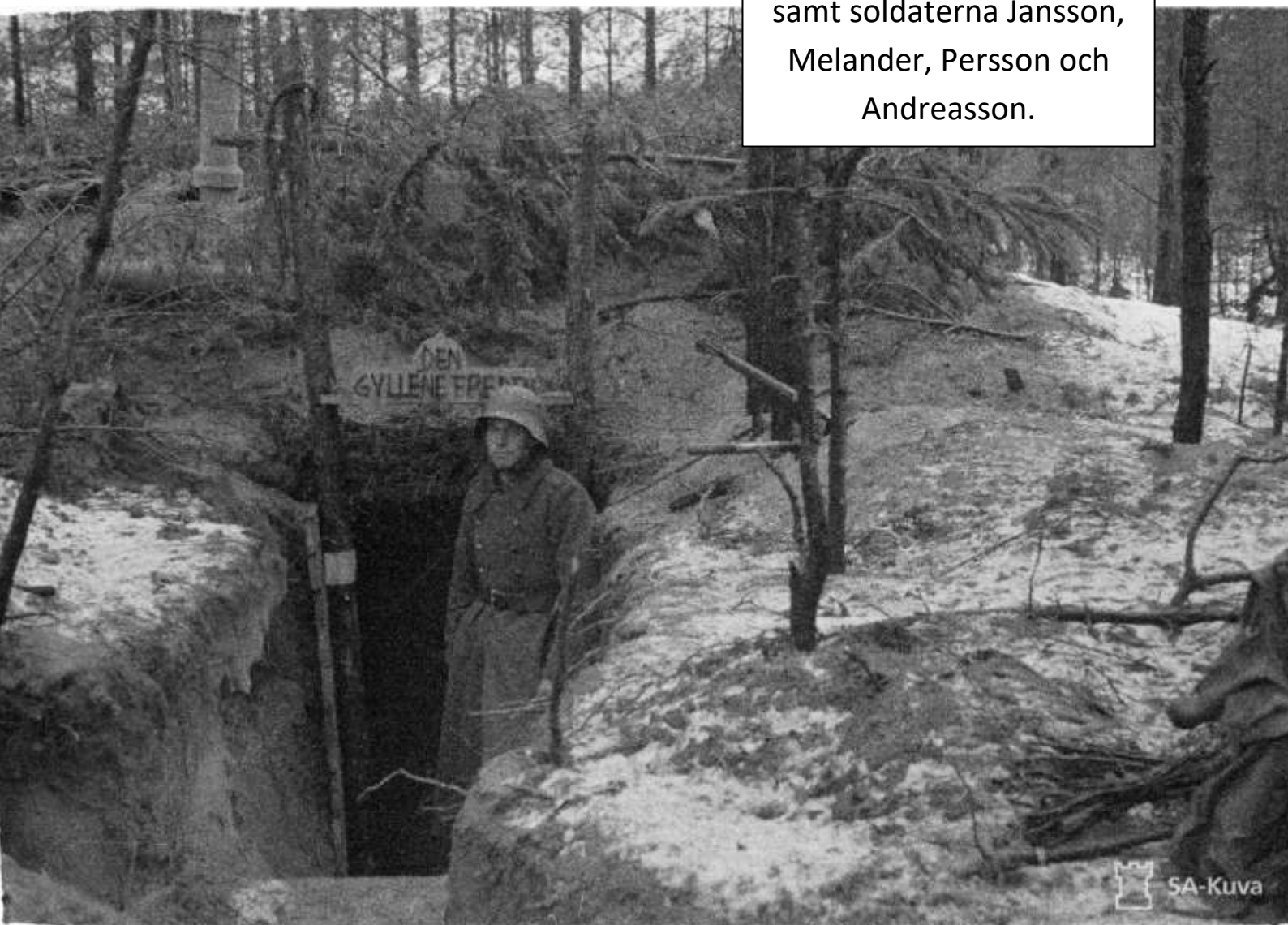

15. Korsun "Den Gyllene Freden"

Här låg den mest berömda korsun, som de svenska frivilliga döpte efter restaurangen "*Den Gyldene Freden*" som finns i Stockholm. Det finns en kopia av korsun bredvid museet. För att svenskarna skulle känna sig mer som hemma gav de korsurna namn från bekanta platser hemma i Sverige.

En kopia av den korsun som stod här finns idag på museigården.

I korsun bodde under kriget översergeanterna Gyllå och Hurtig, undersergeanterna Andersson och Johansson samt soldaterna Jansson, Melander, Persson och Andreasson.

16. Vaktställe

Speciellt på nätterna när det var mörkt lyssnade vakterna noggrant att ingen gick över gränsen. För att veta om det var en finsk eller rysk soldat användes ett lösenord. Ifall man inte fick det rätta lösenordet gav man larm, oftast genom att skjuta.

17. Elefantbössan

Soldaterna på området använde sig av ett vapen som kallades för Elefantbössan. Det var ett gevär som hade tillverkats i Finland.

I museets Kanonhall finns ett liknande schweiziskt gevär med namnet Solothurn.

18. Slangbåge

Det gick inte alltid att kasta handgranaterna tillräckligt långt. De påhittiga soldaterna tog därför till ett vapen som de lärt sig hantera redan som barn och skickade handgranater till fiendesidan med slangbåge.

Har du någon gång
skjutit med slangbåge?

19. Tunnel

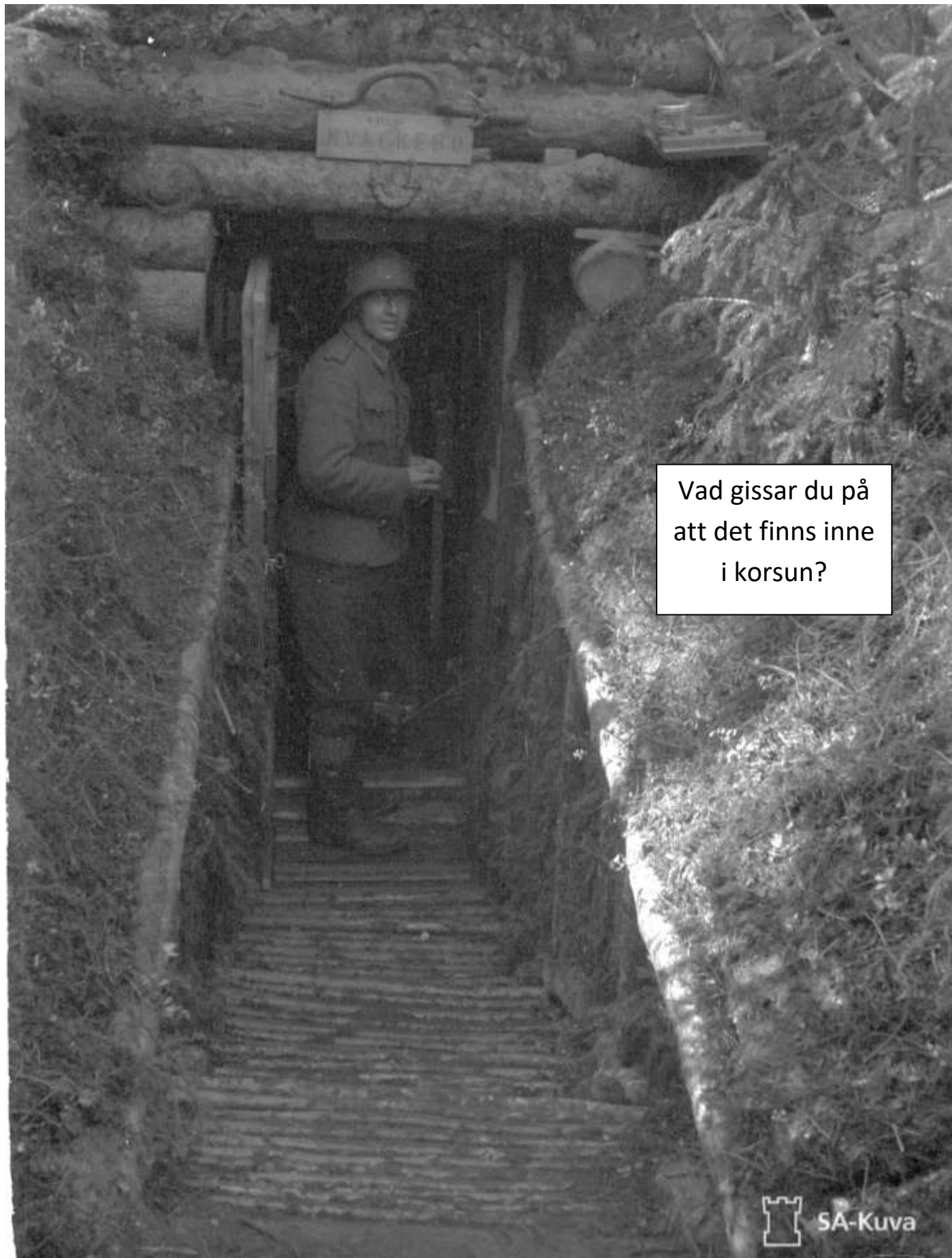
Under gamla vägen byggdes flera tunnlar. På andra sidan vägen fortsatte de som löpgravar mot det sovjetiska området. Det var viktigt att hålla sig under markytan och via tunnlarna kunde man ta sig till andra sidan vägen utan att bli upptäckt.

Vad tror du soldaten i bilden ser?

20. Korsun "Kvackebo"

Här låg korsun "Kvackebo".

Vad gissar du på
att det finns inne
i korsun?

21. Gränspåle nr 19

Här gick gränsen mellan Finland och Sovjetunionen. Gränspåle nr. 19 finns idag exakt där den stod under kriget. Gränsen var 10 meter bred och utmärkt med en påle av granit och två träpålar på vardera sida.

I museets utställning
hittar du den
ursprungliga
gränspålen nr 16.

22. Hur hålla sig ren i skogen?

Ute vid fronten var det inte alltid lätt att hålla sig själv och sina kläder rena. Men man gjorde så gott man kunde. Tänk dig att bo mitt i skogen inte kunna duscha på flera veckor!

Hur tog man hand om de sårade soldaterna i skogen? Man byggde upp fältsjukhus i skogen! I museets utställning finns instrument som användes i fältsjukhus.

23. Gränspåle nr. 20

Mot vägen syns gränspåle nr. 20. Man måste röra sig försiktigt för fiendens prickskyttar lurade på andra sidan järnvägen.

24. Dödens altan

Den här kullen kallas Dödens altan eftersom 17 soldater dog här under kriget.

25. Minneskorsun "Den Gyllene Freden"

Till vänster ligger kopian av den krigstida korsun "Den Gyllene Freden", som byggdes av våra krigsveteraner år 1981.

GRATTIS! Du klarade av krigsstigen.

Nu kan du undersöka löpgravarna på museiområdet, prova hinderbanan vid museet eller göra ett besök till vår kantin och museishop.

Hoppas att du kommer på besök igen!

Följ oss på

@frontmuseum.fi

@hangofrontmuseum

www.frontmuseum.fi